

Eredmények Lehetőségek Távlatok

Tíz hónap telt el, hogy a két egyetem KISZ Bizottsága felmérte fiatal oktatóinak lakáshelyzetét és röviddel utána lépéseket tett annak megszüntetésére. Tekintettel arra, hogy az eltelt időszakban elvileg minden fronton tisztázódott az építkezés lehetősége, érdemes összegezni annak körvonalait.

Kétszáz lakás szükséges

Az elvégzett felmérésekből — amely csak az oktatókra terjedt ki — a két egyetem úgy kalkulált, hogy 200 lakás szükséges ahhoz, hogy a feltétlenül megoldandó lakásproblémákat kb. 3-4 év alatt ki lehessen elégíteni. A KISZ Bizottságok álláspontja szerint — mellyel egyet értett az állami és pártvezetés is — elsőrendű kérdés, hogy ezen személyek lakáshelyzete oldódjon meg elsősorban. Számos tényezővel alá támaszt ez az álláspontot támasztani. En csak azt említeném most, hogy mindkét egyetemen jó néhány esetben már problémát a megfelelő káderutánpótlás biztosítása, mely nemcsak azért jelenkezett, mert anyagilag szerényebb lehetőségek vannak az itt maradó részére, hanem azért is, mert újra és újra visszatért a probléma: hol fogok lakni? Mindkét egyetem sok értékes embert veszített már amiatt, hogy szinte semmi konkrét remény nem volt az ittmaradók számára. Érthető, hogy ez a probléma rövid idő alatt tizedelte azokat is, akik végzők még reménykedtek. Be kell látni — szerencsére ezt az érdekelték közül mindenki be is látta — hogy olyan körülmények között, ahogy fiatal oktatóink laknak — 20%-nak van önálló lakása, több mint fele albérlésben — nem lehet eleget tenni a rájuk háruló feladatokrak. Fokozottan sújtja ez a probléma a vidékről Szegedre került, zömükben munkás-paraszt fiatalokat, akik otthonról józan eszűk, szorgalmukon és becsületességükön kívül semmit nem kaptak.

Mindenki egyetért azzal, hogy minden dolgozó lakásproblémája fontos, azonban a korlátozott lehetőségek miatt csak a legégetőbbek lehet egyelőre érdemben foglalkozni. Tehát az, hogy a két egyetem elsősorban oktatóinak épített, azt jelenti: az ő problémájukat tartja leg súlyosabbnak. Ez

nem jelenti sem a jelenben, sem a jövőben azt, hogy néhány esetben ne volna arra lehetőség, hogy egyéb területen dolgozók is részülhessenek lakásban.

Építkezés több ütemben

Számos tárgyalás eredményeként kialakult, hogy a két egyetem kb. 200 lakást fog építeni több ütemben. Ezen belül első ütemben 1966-1967-ben összesen 80 lakást, mint ismeretes, zöm-2,5-3 szobásakat. Az első ütem szervezése lényegében befejeződött. Pontosán eldöntött kérdés a résztvevők személye, az építkezés helye, a felépítés ideje és nem utolsósorban a belépési összeg nagysága.

Az ún. belépési összeggel kapcsolatosan: a maximális OTP-kölcsön 120 000 Ft lehet. Ez a tény sok mindent meghatároz. Az építkezésben résztvevők 80%-ának az építkezés beindulása előtt be kell fizetni a lakás bekerülési összegének 25%-át, de ha a fennmaradó összeg több mint 120 000 Ft, akkor az ezen felüli költségeket. Az építkezésben résztvevők 20%-ának — az ún. kedvezményes csoportnak — a beköltözésig kell a bekerülési összeg 20%-át befizetni, de itt is 120 000 Ft kölcsön a felső határ. Mindkét csoporton belül árnyalati eltérések, átmeneti megoldások egy-egy esetben lehetségesek, de vezérfonalként a fentebb vázoltak az irányadók.

Tervezőink — az ÉM. Szegedi Tervező Vállalat KISZ-szervezete Takács Máté mérnök, KISZ-titkár vezetésével — sokat fáradoztak azon, hogy nemcsak jók és lehetőleg szépek is legyenek a lakások, hanem meg is lehessen őket fizetni. Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy — nem végtelen adatok szerint — az építési költségek viszonylag nem magasak. A belépési összeg pontos nagyságát nagyon sok tényező határozza meg, amit most nem akarok részletezni, az első ütem résztvevői már elég pontosan tudják.

Tovább

a megkezdett úton

Intéző Bizottságunk 1966-ban tovább folytatja a szervezést. Ez konkrétan azt jelenti, hogy a második ütem szervezése teljes lendületet kap. (Megjegyzem, hogy már több konkrét lépés történt ennek érdekében.) Kb. márciusban lehet jelentkezni a

második ütemre. Az építkezés helye a már többször említett tömbben lesz. Felépítésére 1967-68-ban kerül sor. Ez azt jelenti, hogy az abban részt vevőknek 1967. valószerűen első felében kell befizetni. Mekkora összegről lesz szó? Hozzávetőlegesen az első ütem összege az irányadó, azonban lehetséges eltérés tekintettel arra, hogy nem típusú alapján fog épülni, hanem egyedi terv alapján: annak előnyével és természetesen hátrányaival együtt. Megjegyzni kívánom, hogy a II. ütemben több kisebb lakást is fogunk építeni, tekintettel arra, hogy az igények ezt is követelik.

Röviden ennyit a helyzetről és a tervekről. Úgy gondolom legfontosabb mindenkinek azt belátni: ha lakáshoz akar jutni, akkor taktikuskodni kell, gyűjteni a pénzt. A KISZ-bizottságok és az Intéző Bizottság továbbra is igyekezni fog a lehetőségeken belül minél több és jobb lehetőséget biztosítani.

Dr. K. Sz. A.

Új Rigolettó

a Szegedi Nemzeti Színházban

Oktober 23 és 24-én tartoták a Szegedi Nemzeti Színházban Verdi: Rigoletto c. operájának bemutató előadásait, ugyanis két különböző szereposztásban került bemutatásra a dalmű. Dicsérendő dolog a színház munkájában, hogy fiatal énekesei számára is lehetőséget biztosít, hogy fejlődésüket, — néhol talán erejükét meghaladó szerepben is — a zenekedvelő közönség elé tárják.

Dicsérendő az a folyamat is, amelyet az operák rendezése terén tapasztalhatunk. Versényi Ida már nem először fog úgy munkájához, hogy lefejtse azt a vastag, avatag páncélt, ami idők hosszú során talán épp az operákra ragadt rá leginkább. Rendezésében már a Három narancsban és a Normában is, de főleg a Rigolettóban arra törekedett, hogy minél egyszerűbben állítsa színpadra, s minél közelebb hozza a ma emberéhez, Verdi operáját. Az opera díszletei leegyszerűsítettek, szinte jel-

zesszerűek. (Sándor Lajos munkája). Remek atmoszférát teremtenek, hagynak levegőt a zenének, s a játéknak egyaránt (Kivételt képez a II. felvonás felesleges s nem is izléses trónszéke). Kitűnő a III. felvonás rendezése. A zenében oly kitűnően ábrázolt vihar, ami nemcsak a természetben, hanem a lelkében is dúl, nagyszerű formát kap a különböző fényhatásokkal, s figyelmünket mindig csak a lényegre koncentrálja az egyszerű világi-tási effektusokkal.

Rigoletto tragédiája ezen a leegyszerűsített színpadon még fokozottabban domborodik ki, ha az énekesek jobb színészek is lennének. Versényi Ida is érezte a játékbeli fogyatékosságukat, s ezt próbálta pótolni nagyon sokszor teljes sikerrel, kórus mozgásával s az énekesek elhelyezésével. Ére szép példa a II. felvonás, mely lélektani-
lag is kitűnően szolgálja az operát.

Első este Rigolettót Gyimesi Kálmán énekelte. A fiatal énekesnek igen nehéz szereppel kellett megbirkóznia. Nemcsak ének-technikailag nehéz ez a szerep, hanem játék szempontjából is. Az öreg udvari bolond tragikus figurájával adósunk is maradt. Nem hiteles az I. felvonásban, mint intrikus méregkeverő, s nem meggyőző a III. felvonásban Gilda halálakor sem. Szóval kell tenni sikerületlen maszkját is. Viszont a II. felvonás töretlen egysége, drámaisága, szuggesztivitása a kóruson kívül neki köszönhető.

Vasárnap este ezt a szerepet Szabady István énekelte. Sajnos Rigoletto tragédiáját ő sem tudta hitelesen felrajzolni. Neki még azt sem lehet javára írni, hogy lelkesedésével ezt feladatit akarta. Remek hangnagysága ugyanígy ideális Rigolettót igért.

A Mantuai herceg szerepét Réti Csaba és Szabó Miklós énekelte. Réti Csaba okozta a legnagyobb és legkellemesebb meglepetést. Meglepő biztonsággal mozgott a nehéz, magasságokban és mélységekben egyaránt bő szerepben. Örömmel tapasztaltuk hatalmas fejlődését, s szerepese az est fénypontja volt. Sajnos nem mondhatunk ennyi jó szót Szabó Miklósról. Erőtlen volt, s ezért még az igen népszerű ariákkal sem aratott átító sikert. Két teljes egyenrangú Gildát hallottunk viszont. Bördál Valéria Mére Otília kristálytisza hangjával, remek emberábrázoló képességével nagyszerűen fejezte ki Gilda ártatlanságát, jellemből szerelmét, mely a tragédiába torkollik.

Sparafucile szerepében Sinkó Györgyöt és Rissay Pált hallottuk. Sinkó György játékát kell külön kiemelni, bár mindketten szépen énekeltek szerepüket. Monterone szerepét Gregor József nagyon halványan erőteljesen rajzolta meg. Horváth József viszont igen hiteles, szuggesztív alakítást nyújtott ebben a szerepben.

Maddalénát szombaton a színházhoz most szerződött fiatal Duba Ibolya énekelte. Remekül játszik, de nagyon elfogódott volt, s bár hangja igen szép, nem érvényesült eléggé. Másnap ezt a szerepet Turján Vilma énekelte hitelesen.

Utoljára, de nem utolsó sorban kell megemlékezni a zenekarról. Most is tudásuk legjavát adták, Dicséretet érdemel Szalatsy István az előadás karmestere, remek tempójú vezetéséért. Az ő érdeme főleg a II. és III. felvonás nagyszerű zenei megformálása, hitelessége.

Végh László

Mindennap: orosz, német, vagy francia

Egyetemünk Ságvári Endre Gyakorló Gimnáziumában három nyelvet tanítanak tagozatos rendszerben. Az „a” osztályokban francia, a „b” osztályokban orosz, a IV. a osztályban pedig német órára kell mindennap készülni a tanulóknak. A nyelvtanárak célirányosnak, helyesnek tartják az idegen nyelvek oktatásának ezt a formáját, bár nem egyedül üdvöztönek. Beszélgetésünk közben Agoston György, az iskola francia tanára meg is jegyezte:

— A bolgár és a román diákok szerencsésebb helyzetben vannak. Bármilyen nyelvet választhatnak — persze az iskola nyelvtanárainak szakosítását figyelembe véve —, s a következő négy évben azt fogják tanulni tagozatos osztályokban. A tanár pedig anyanyelv-ként beszéli mondjuk az orosz, a németet, vagy a franciát.

— Ezzel kapcsolatban az én véleményem a következő: — szölt közbe Dani Tivadar orosz szakos tanár. — Mivel nálunk nincs ilyen ideális állapot, legalább a nyelvtanárak külföldi utazási lehetőségein kellene javítani. Jó lenne például, ha a gyakorlóiskolák tanárai is részt vehetnének egy-egy idegen nyelvű tanészék által szervezett külföldi kiránduláson, legalább egy-két alkalommal — hiszen az egyetemhez tartozó iskola vagyunk.

Komoly eredmények

A kisebb-nagyobb objektív nehézségek ellenére azonban komoly eredményeket ért el az egyes osztályokban a tanárok.

A francia tagozaton egy osztályban két-két tanár tanít. III.—IV.-ben már nem jelent problémát közepes nehézségű szövegnek a megértése.

— A tanulók tudatában vannak, hogy milyen fontos szókincsük fejlesztése. Az Országos Pedagógiai Intézet

Figyelem!

Meg akarja ismerni Egyiptomot? ..Vásároljon

SZERENCSE

sorsjegyet

Két személyes egyiptomi társasutazást is nyerhet: 4 forintért.

Kapható levélkérésbesítőknél, hírlapárusoknál.

is figyelemmel kíséri munkát. A szeptemberi felmérést követi majd egy decemberi is. Örülünk, ha lengyel barátainkhoz hasonlóan — náluk is miénnkel azonos rendszerben oktatnak — cserélatogatás formájában felvehetnénk a kapcsolatot egy francia iskolával — mondotta Borsányi József, az iskola idegen nyelvű munkaközösségének vezetője.

Német tagozatos osztály csak egy van, a IV. a. Kürti János harmadik éve tanítja itt a nyelvet. Tapasztalatait tömören foglalja össze:

— A gyorsabb tanulás, a tökéletesebb tanítás érdekében; 1. meg kellene válogatni a jelentkezőket, vagy 2. itt is két tanárnak kellene egy-egy osztályban tanítani. A „bések” orosz tanulnak. Az I.—III. osztályban két-két tanár, IV.-ben egy tanár oktat. Dani Tivadar az iskolai szemléltető eszközök hiányára hivatkozik:

Több anyagi támogatás

— Az oktatás hatékonyságát elsősorban anyagi eszközök befektetésével lehetne fokozni, lelkesedésben ugyanis nincs hiány. Biztosítani kellene a tanteremben az elsőtétítő vásznak tökéletes működését, mert nélkül még diavetítőt sem használhatunk. Szükség lenne egy-két epidiaszkópra. A tankönyvekben és orosz

könyvekben nagyon jó és szemléletes képek vannak, epidiaszkóp nélkül azonban nem tudjuk használni. Nyelvi termek kellenének. Az osztálytermek különböző mérete determinálja az egyes tagozatokra felvehető diákok számát. Ebből az is következik, hogy egy év után — amikor kiderül, hogy nyelvi tagozatán megállya-e helyét a diák — nem lehet másik osztályba áttérni — legalább is nagyon körülményes. A szülők kérését — gyermekük oktatásának jellegét illetően — alaposan kontrollálni kellene. Nem elég csak szeretni egy nyelvet, vagy hinni a nyelv jövőjében... Ennek ellenére előjében eredményeket értünk el, — természetesen nemcsak az orosz tagozaton. A tavaly végzett 34-es létszámú IV. b osztályból hatan mentek orosz szakos tanárnak és szovjet egyetemre.

Nagyszerű elképzelés

Összegezve: Örvedetes, nagyszerű elképzelés volt annak idején a nyelvi tagozatos oktatási forma bevezetése. Nyelvtanáraink lelkesen, örömmel látják el így megszaporodott munkájukat, s munkájuk gyümölcse is lassan érni kezd. S ha objektív nehézségekre hivatkoznak, igazuk van. Itt még szorít a cipő.

Farkas István

Orvosegyetemünk oktatói külföldön

Sok külföldi meghívás érkezett idén ősszel az Orvostudományi Kar tanárainak. A Röntgenklinikáról dr. Szentes Tibor professzor, dr. Sövényi Ervin docens és dr. Páldy László adjunktus kíséretében az Egészségügyi Minisztérium kiküldetésében a Rómában szeptember 18-án rendezett Nemzetközi Radiológus Kongresszuson vett részt, míg dr. Lélek Imre docens a hasonló jellegű erfurti kongresszusra kapott meghívást okt. 19-23. között. Dr. Julesz Miklós professzor, az I. Belklinikai igazgatója az NDK Egészségügyi Minisztériumától kapott meghívást az Urológiai Munkaközösség okt. 21-23-ig VII. kongresszusára Ostseebald-Kuchlungsborgba, dr. Varró Vince docens pedig a csehszlovákiai Karlovy-Varyban a Purkyni-társaság Nemzetközi Orvostovábbképző Tanfolyamán (szept. 20-25.) olvasott fel referátumot.

Dr. Huszák István professzor, az Ideg- és Elmeorvostudományi Klinika igazgatója Zürichben járt, majd szept. 5-12-ig Bécsben időzött a VIII. Nemzetközi Neurológus Kongresszuson. Dr. Boda Domokos profes-

zor, a Gyermekklinika igazgatója Bukarestben a szept. 29. és okt. 2. között rendezett Gyermekgyógyászati Kongresszuson vett részt.

A II. Belgyógyászati Klinikáról dr. Földi Mihály professzor nemrégiben Mongóliában járt, míg dr. Tényi Mária docens a Cukorbeteg Symposiumon volt székelt. 23-25. között az NDK-beli Greifswaldban. Dr. Kovács Tibor, a Gyógyászati Intézet docense a Gyógyszeripari és Gyógyszerészfiskolás Szakkör VII. Kongresszusára kapott meghívást Weimarba szept. 24-25-re.

Azt a tényt, hogy a külföld érdeklődése a Szegedi Orvostudományi Egyetem kiváló tanárai iránt még időlegesen sem lankad, a fentebb idézett adatok, ha szárazon is, de pontosan illusztrálják, s ezt fémjelzi az a meghívás is, mely a Lengyel Tudományos Akadémiától érkezett dr. Ormos Jenő, a Kórbontani Intézet professzora részére, hogy nov. 25-26. között Varsóban tartandó előadásaival járuljon hozzá a magyar tudomány hírnevének öregbítéséhez.

— 50 —

A lépcsőn felfelé

Régen 8 előtt a Ságvári Gyakorló Általános Iskolában.